

2.3. Ühtne energiaturg võrgueeskirjade kaudu

Energialiidu üheks eesmärgiks on luua toimiv energia siseturg Euroopas. Konkurentsile avatud gaasi siseturg annab Euroopa tarbijatele võimaluse valida erinevate tarnijate vahel, kes pakuvad gaasi turupõhise hinnaga. Teiselt poolt saab nüüd energiaturule siseneda rohkem ettevõtteid, sh on sisenemine lihtsam ka väiksematel ettevõtetel ja võimalus ka nendel, kes investeerivad taastuvenergiasse.

Selleks, et tagada Energialiidu eesmärkide täitmine ning soodustada hästi toimiva ja läbipaistva hulgimüügituru teket, mida iseloomustaks kõrgetasemeline maagaasi tarnekindlus, on kehtestatud määrus 715/2009. Määruse eesmärk on kehtestada piiriülest maagaasiga kauplemist käsitlevad õiglased ja mittediskrimineerivad eeskirjad ning suurendada sel viisil konkurentsi energia siseturul, võttes arvesse siseriiklike ja piirkondlike turgude konkreetset eripära. See hõlmab ühtlustatud põhimõtete kehtestamist seoses piiriüleste ülekandetasudega ning olemasolevate ühendusvõimsuste jaotamist turupõhiselt. Nimetatud eesmärkide täitmine viiakse ellu määruses toodud ühtsete võrgueeskirjade (Network Codes) väljatöötamise ja rakendamise kaudu liikmesriikides.

Võrgueeskirjade väljatöötamine algab Euroopa Komisjoni „aastase prioriteetide nimekirja“ koostamisest, kus käsitletakse teemasid, mis peaksid võrgueeskirjades sisalduma. Seejärel koostab ACER nn. raamsuunised (framework guidelines), mis seavad põhimõtted konkreetsete võrgueeskirjade koostamiseks. Euroopa ülekandevõrkude operaatorite organisatsiooni ENTSO-G (European Network of Transmission System Operators for Gas) eestvedamisel toimub võrgueeskirjade arendamine. Võrgueeskirjade arendamisel on jõutud etappi, kus kõik on saanud heakskiidu Euroopa Parlamendis ning käimas on nende rakendamine. Võib öelda, et Euroopa-üleised võrgueeskirjad määratlevad otsekohalduva raamistiku, aga konkreetsemad ja täpsemad piirid määrab iga liikmesriik ise. Tulevikus võib võrgueeskirju ka juurde lisanduda. Seda eriti vaates, et Euroopa Komisjon visiooni

„The European Green Deal“ alusel planeeritakse direktiivi 2009/73/EÜ ja määruse 715/2009 uuendamist.